

Carina Karlssons och Per-Ove Högnäs film tar med tittaren på de centrala platserna för 1600-talets trolldomsprocesser på Åland. Till höger, på andra sidan Färjsundet, låg avrättningsplatsen. Foto: Hülya Tokur-Ehres

Filmen om häxprocesserna får premiär på Verafestivalen

Nu är filmen om de åländska trolldomsprocesserna klar. Framför Per-Ove Högnäs kamera tar författaren Carina Karlsson med sig publiken på en vandring genom en mycket mörk del av Ålands historia.

Den blev drygt 13 minuter lång, filmen med det olycksbådande namnet "Vägen till bålet", vars inspelning Ålandstidningen berättade om när den startade i slutet av 2020.

"Vägen till bålet", med undertiteln "Spåren av trolldomsprocesserna på Åland", skildrar de viktigaste händelserna och platserna för häxjakten på Åland, åren 1666-71.

– Vi börjar på gården Skarpans i Persnäs i Sund där bondmorän Lisbeta bodde. Carina står på

berget där väderkvarnen stod, den plats där det sägs att Lisbeta träffade djävulen, berättar Per-Ove Högnäs.

Lisbeta har i efterhand omskrivits som "den värsta trollkvinna på Åland". Carina Karlsson har skrivit om henne både i diktsviten "Lisbeta, Per Skarps hustru" och i romanen "Märket". Hon är även huvudperson i operan "Lisbeta" som kulturföreningen Katrina satte upp 2021, efter libretto av Carina Karlsson och Ida Kronholm.

Häxjägarna

Filmen fortsätter till Sunds kyrka där kyrkoherden Bryniel Kjellinus huserade, han som tillsammans med härads hövding Nils Psilander ledde jakten på häxorna.

Här i Sunds kyrka fanns kyrkoherden Bryniel Kjellinus som tillsammans med härads hövding Nils Psilander var den drivande kraften bakom jakten på människor som de hävdade hade gett sig i lag med djävulen. Foto: Per-Ove Högnäs

De fortsätter till Kastelholms slott där de anklagade satt inlåsta i väntan på rättegång. En makaber process som i sex fall ledde till dödsdom och avrättning på Ålands avrättningsplats vid Färjsundet i Saltvik, där filmen slutar.

– Vi är mycket glada

över att ha fått låna filmmusiken från Ulvens döttrar, säger Per-Ove Högnäs.

Filmen har premiär på Verafestivalen, onsdagen den 16 mars.

Petter Lohråten

petter.lohraten@alandstidningen.ax
tel: 26 633

Iggy Pop får årets Polarpris

MUSIK Årets Polarpris går till den amerikanska rockikonen Iggy Pop. Det klassiska priset går till franska Ensemble Intercontemporain. "Som soloartist har Iggy Pop aldrig stagnerat utan har i ett halvt sekel fört konstarten framåt. Iggy Pop är "the chairman of the bored" som skildrar utanförskap med ett po-

etiskt språk. En helt unik artist som personifierar och förkroppsligar vad rockmusik handlar om", lyder juryns motivering.

Den franska ensemble Intercontemporain är inriktad på samtida konstmusik och har arbetat gränsöverskridande med bland annat teater och dans. (PL)

Ingen nominering till "Kupé nr 6"

FILM Den finska filmen "Kupé nr 6" fick ingen Oscarsnominering i kategorin bästa internationella

film. Flest nomineringar fick **Jane Campion**s "The Power of the Dog" och **Denis Villeneuve**s "Dune". (PL)

Kina gav tillbaka Fight Club sitt slut

FILM Som Ålandstidningen tidigare berättat klippte den kinesiska censuren om slutet på filmen "Fight Club". Inga hus exploderade och på en skylt upplystes filmtittarna på att polisen hann gripa terroristerna

före attentatet och sätta dem på mentalsjukhus.

Tilltaget väckte ett gapskratt världen över och nu har filmen fått tillbaka sitt slut. Men istället har censuren man klippt bort ett par sexscener. (PL)

Bibliotekets skrivcafé är tillbaka

BIBLIOTEK På onsdag kväll den 16 februari bjuder Mariehamns stadsbibliotek in till skrivcafé i Kulturkällaren igen.

Skrivcaféerna är till för alla som har något man vill berätta, oavsett

tidigare skriverfarenhet.

Kvällen inleds med gemensamma skrivövningar och därefter kan man jobba med egna projekt eller utifrån färdiga novelinledningar. (PL)

Kalas på prästgården?

Lemlands prästgård för över 140 år sedan.

Foto: August Plantin

Lemlands prästgård är ett av de få stenhusen från 1700-talet i landskapet. Den byggdes 1798 och har till och med haft kungligt besök: **Gustaf den IV Adolf** ska ha bott här under sitt Ålandsbesök 1808. Det berättas att kungen var ytterst nära att mördas då. En soldat vid namn **Blå** skulle ha fått i uppdrag att skjuta monarken. Modet hans svek då han fick se kungens siluett i prästgårdsfönstret.

Dagens fotografi i "I backspeglarna" är taget av fotografen och målaren **August Plantin** (1824-1880). Han torde kunna utnämnas till den första bofasta konstnären i Mariehamn dit han flyttat från Åbo i början av 1870-talet. Troligen hade han gjort Ålandsbesök redan på 1860-talet. Han hade en viss anknytning till landskapet genom att hans farfar i början av seklet var domare och bosatt på Jomala gård.

Plantin är särskilt omtalad för sitt fotografi över Mariehamn från 1870-talet. Det visar ett panorama över den blygsamma stadskärnan sedd från berget invid Övernässtugan. Fotografiet av Lemlands prästgård är odaterat, men enligt en uppgift byggdes träverandan på husets norra fasad 1880. Eftersom Plantin dog redan 1880 skulle dessa uppgifter datera fotot till just våren 1880. Prästgården fick 1954 en vinkel fogad till den ursprungliga huskroppen där man på fotografiet ser verandan.

På fotografiet ser man tio-

I backspeglarna

med Kjell Ekström

Under självstyrelsejubileumsåret presenterar etnologen Kjell Ekström varje vecka ett fotografi i Ålandstidningen – det blir såväl äldre som nyare bilder från hela Åland.

Om du har ytterligare upplysningar om fotografiet eller vill kommentera det – skriv till kjell.ekstrom@aland.net

Välkommen med på en nostalgisk resa genom vårt fantastiska landskap!

tals människor. Det är av allt att döma någon slags bjudning på prästgården. Uthus och lillstuga inramar gårdstunet och mot norr avgränsar en gärdesgård prästgårdstomten. Det är en något otraditionell utformning på den bandfasta gärdesgården med ovanligt korta och brant lutade trodor. Söder om prästgården verkar landskapet ljusst och öppet – åtminstone öppnare än idag. Nyligen har ett stort byggprojekt uppförts på södra sidan om landsvägen mittemot prästgården. Av någon anledning tänker jag varje gång jag kör förbi på citatet "dödsskuggans dal". De enorma jordmassor som nu bankats upp vid nybygget gör det gamla kulturlandskapet kring prästgården mörkt och skuggigt. Ljud- och "byggmästarvallar" är lite för låtta att åstadkomma med dagens grävsopor och bulldozrar.

Nominera kandidater till århundradets kulturpris!

Ålands kulturdelegation har instiftat 4 priser om 10 000 euro vardera att tilldelas personer som utmärkt sig inom kulturområdet. Kulturdelegationen tar emot förslag på nomineringar till den 30 juni 2022.

Förslagsformulär och ytterligare information finns på kulturdelegationens hemsida www.kultur.ax

